

5 Unitat

LES VACANCES DE NADAL

CONTINGUTS

LÈXICS

- Festes i coses entorn les vacances de Nadal: Nit de Nadal, Dia de Nadal, Bon Nadal, feliç any nou, Dia de Cap d'any, Dia de Reis, nadala o nadalenca, la cavalcada de reis, el betlem o pessebre.
- Noms d'alguns animals: gallina, gall, pollastre, pollet, mula, egua...
- Tremolar i causes per les quals se sol tremolar: de fred, de por, de nerviosisme...
- Mots en negreta del text.

FONOLÒGICS I DE LECTOESCRITURA

- Els sons: [tɫ] de betlem i [ɫ] de Nadl, asguinalldo...

MORFOLÒGICS I ESTRUCTURES

- Formes de tremolar, d'estar i anar, venir, donar i passar en present i em imperatiu.
- Usos del verb fer: *fer besades*.
- Futur com: vindrà, passarà, etc.
- El plural.
- L'article indeterminat.
- Al costat, a la vora.
- A més de...

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Els objectius i els continguts d'aquesta unitat didàctica contribueixen a l'assoliment de les competències bàsiques següents:

- **Competència en comunicació lingüística.**

- ✓ Desenvolupar la comprensió i millorar les destreses comunicatives.
- ✓ Implicar-se activament en la conversa i adoptar una actitud dialogant.
- ✓ Posar en pràctica les destreses necessàries per a la comprensió del que es llegeix.
- ✓ Posar en pràctica les destreses necessàries per escriure les paraules correctament.
- ✓ Adonar-se de les possibilitats lúdiques i expressives del llenguatge en cançons.
- ✓ Adquirir vocabulari referent al centre d'interès.
- ✓ Fomentar l'interès per millorar les produccions lingüístiques.
- ✓ Expressar adequadament pensaments, idees i emocions.

- **Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.**

- ✓ Utilitzar sistemes convencionals de representació espacial (maquetes, plànols, mapes...) per obtenir o comunicar informació relativa a l'espai físic.
- ✓ Establir les característiques i la composició bàsica d'alguns materials i valorar-ne les possibilitats de reciclatge.

- **Competència socials i cíviques.**

- ✓ Valorar positivament l'establiment de relacions amistoses i complaents amb altres persones.
- ✓ Comportar-se adequadament segons els llocs i moments.
- ✓ Orientar-se en l'espai.
- ✓ Respectar i defensar el patrimoni cultural propi, historicoartístic i mediambiental.
- ✓ Conèixer els exemples de les tradicions més populars com ara les celebracions de Nadal.
- ✓ Utilitzar els jocs i esports com a mitjà de relació amb els altres, valorant positivament l'ocupació del temps lliure, l'esforç i la capacitat de superació.

- **Competència digital.**

- ✓ Usar un editor gràfic per fer dibuixos i gràfics senzills i emmagatzemar i imprimir el treball.
- ✓ Utilitzar el llenguatge gràfic per a interpretar la realitat pròxima.
- ✓ Desenvolupar una actitud oberta, responsable i crítica davant les aportacions de les noves tecnologies (continguts, entreteniment...).

- **Consciència i expressions culturals.**

- ✓ Adquirir coneixements de diferents manifestacions artístiques per mitjà de la visualització d'imatges.
- ✓ Conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament diferents manifestacions culturals i artístiques del nostre entorn i en general del patrimoni cultural dels diferents pobles.
- ✓ Expressar-se i comunicar-se a través de la dramatització.
- ✓ Coordinar els moviments del cos a partir de la recitació de poemes i de les cançons populars.
- ✓ Identificar aspectes musicals bàsics (instruments, estils, elements musicals, escriptura musical...).
- ✓ Manifestar una actitud d'interès i respecte davant de qualsevol manifestació artística que es produeix en la nostra societat.

- **Competència aprendre a aprendre.**

- ✓ Conèixer la manera de presentar una feina ben acabada.
- ✓ Valorar les innovacions que puguin millorar la realització d'un treball.

- **Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.**

- ✓ Emprar el llenguatge per a comunicar afectes i emocions.
- ✓ Fomentar l'adquisició i la interiorització de bons hàbits.
- ✓ Utilitzar el llenguatge com a mitjà de representació del món.
- ✓ Expressar gustos i preferències.
- ✓ Adquirir habilitats per a comunicar els resultats del treball realitzat.

JA VE JÒNIA

«Oi que recordeu Jònia, aquella xiqueta extraterrestre del **llaç** lluminós al cap?... Bé, mireu què ha passat! Diu que ara, per les vacances de Nadal vindrà una altra vegada! **A més** diu que portarà un **abric**, també una miqueta lluminós, per anar ben calenteta, perquè ací en Nadal sol fer fred.

Tots els xiquets que es van fer amics seus estan molt contents i ja estan preparant-se per felicitar-la i ensenyar-li algunes coses. La primera cosa que faran és dir-li:

–Bon Nadal, Jònia!

I de segur que l'**abraçaran** i li **faran besadetes**. Després volen ensenyar-li uns versets que fan així:

Ja ve Nadal!
Ja tremola el gall
Diu la gallina:
– Ai quin mal dia!
Diu el pollastre:
– Seguint el rastre!
Diu el pollet:
– A mi no em toca
que sóc xicotet!

A més li ensenyaran una cançó per anar a demanar **les estrenes**, així tots eixiran al carrer i de casa en casa per tot el barri la cantaran i la **gent** els donarà coses de menjar.

Done'm l'*aguinaldo*
si me'l vol donar,
que en la cistella
l'haig de posar.
Que passen bones festes,
festes de Nadal.
Una botifarra fresca
i un conill ben gran.

I encara volen explicar-li més coses. Volen fer-li saber que després de Nadal prompte començarà un any nou, el 200... La veritat és que no sabem si en el món de Jònia també celebren totes aquelles festes i també compten el temps per anys. Sí que sabem que allí no **coneixen** els Reis Mags d'Orient. Ni tampoc veuen mal la **cavalcada** del Dia de Reis.

De segur que Jònia s'ho passarà molt bé amb els seus amiguets valencians i aprendrà moltes coses que en acabant explicarà als seus pares i als seus amics del seu món».

5 Unitat LES VACANCES DE NADAL

76 quaranta-huit

quaranta-nou 79

LÀMINA 1 (pàg. 48)

LÀMINA 2 (pàg. 49)

Presentació de les làmines (pàgs. 48 i 49).

Objectius

- Verbalitzar el contingut de la làmina creant un precedent i una expectativa suggerent: l'arribada de Jònia i les vacances de nadal.
- Lectura global de títols, bafarades i text de les làmines.

Descripció de les activitats

- On són els xiquets, dins de casa o al carrer?
- Jònia es troba entre els xiquets?
- Com va vestida Jònia, porta el seu llaç lluminós? I porta un abric?
- Es veu l'arbre de Nadal?
- Els xiquets, mengen o piquen de mans?
- Estan drets o asseguts en rogle?
- Diuen alguna cosa? Sabeu què diuen?
- ...
- On són els xiquets, al carrer o al cine?
- Porten carteres o instruments musicals?
- Penses que fa molt de fred?
- Què hi ha dins la cistella, torró o una pera?
- Qui els ha obert la porta, un home o una dona?
- Canten una cançó? Sabeu quina? Doncs ara vos l'ensenyaré!
- Etc.

■ Ensenyar la cançó “Done’m l'aguinaldo”.

Objectius

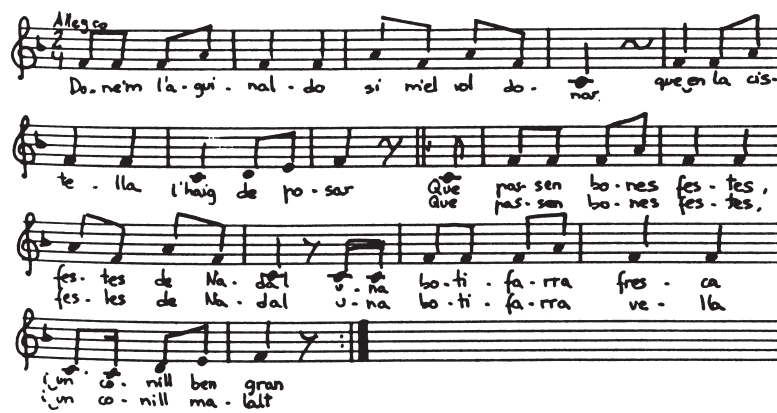
- Memoritzar i reproduir versos nadalencs i passar-ho agraçosament.
- Gaudir amb el sentit rítmic i figurat d'algunes cançons de nadal.
- Tenir cura en una bona pronúncia dels sons de les nades.

Descripció de l'activitat

Cal tenir present que aquesta cançó popular es canta mentre es va de casa en casa demanant «l'aguinaldo» i que si el veí no dóna res la segona estrofa varia i fa així:

«Que passen bones festes,
festes de Nadal
Una botifarra vella
i un conill malalt.»

Així doncs, es pot representar la cançó en la classe tot repartint distints papers als xiquets: Uns faran de xiquets que demanen «l'aguinaldo» i d'altres seran els amos de les cases. Si l'amo dóna **torró** o alguna altra cosa semblant es cantarà la primera versió, però si no dóna **res**, es cantarà la segona).

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Matemàtica i en ciència i tecnologia.
- Socials i cíviques.
- Consciència i expressions culturals.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA A: FEM UN BETLEM! (pàg. 50)

Objectius

- Ampliar i fer servir els mots relacionats amb el centre d'interès (Nadal, els animallets, les felicitacions, joguets...) així com les estructures verbals amb ser i estar.
- Escriptura esporàdica de mots nadalencs i joguets.
- Utilitzar adequadament els recursos propis per a la descripció d'un betlem...
- Gaudir amb l'aportació de suggerències en la creació d'un context lúdic i festiu per a celebrar esdeveniments.
- Valorar positivament els costums diferents en la celebració de les festes de Nadal.

Descripció de l'activitat

1 Parla, dibuixa i pinta.

a) Presentació:

«Ara veurem com és el betlem que els xiquets han preparat per ensenyar-lo a Jònia. Però encara no l'han acabat del tot. I això és el que heu de fer. Però primer heu de saber com ha de ser perquè agrade a Jònia».

- Qui hi ha amb el Jesuset, la Mare de Déu i Sant Josep o els camells?
- I a la vora de la Mare de Déu, Sant Josep o una mula?
- I el pastoret, està dret o agenollat?
- Quants Reis Mags d'Orient hi ha, un o tres?
- Els Reis Mags, tenen camells?
- En este betlem, hi ha un riu?
- Etc.

b) Ara mireu les coses que encara falten per posar en el betlem:

- El núm. 1 és una **cova**. On la dibuixareu, on són els **Reis Mags** o on són el **Jesuset**, la **Mare de Déu** i **Sant Josep**?
- Què és el núm. 3? Molt bé, dibuixeu-la dalt de tot, en el cel.
- Què hi ha en el núm. 4, camells o **ruccs**? On els dibuixareu, al costat dels Reis Mags o del pastoret?
- El núm. 2 és un gall. On el dibuixareu, al costat del pastoret agenollat o dins del riu?
- Ara dibuixeu el ruc i el **bou** al seu lloc.

c) Verbalització del treball que els xiquets faran en la fitxa.

■ Contar la historieta “**Ja ve Jònia**” sencera i sense interrupcions.

Objectius

- Participar del to emotiu de la narració i les nades amb una audició atenta, activa i crítica, tot vivint-les com part de la nostra tradició.
- Lectura global dels títols, bafarades i text de les làmines i fitxes.
- Participar en el diàleg de la làmina i la historieta respectant les regles conversacionals.

Descripció de l'activitat

(Valdrà la pena recordar el que vam dir en la primera unitat sobre com narrar un conte).

■ Treballar-la per fragments i fer el diàleg corresponent:

Objectius

- Conversar sobre l'arribada de Jònia i les làmines nadalenques de la unitat.
- Comprendre els mots en negreta del text així com el sentit global de l'argument del relat.
- Fer servir en les respostes a les preguntes del professor frases senzilles i ben ordenades amb l'ús de mots i estructures verbals relacionats amb el lèxic de la unitat.

Descripció de l'activitat

(Caldrà recordar el que ja vam dir en la primera unitat. Convindrà insistir en la comprensió oral dels mots en negreta del text).

- Què portarà Jònia a més del **llaç** lluminós al cap, un abric o un anorac?
- Per Nadal, sol fer fred o calor?
- Com felicitaran els xiquets la Jònia, diran «Bon Nadal» o «bona vesprada»?
- Com l'abraçaran i la besaran?
- Tots junts, aniran a demanar **l'aguinaldo**?
- Quina cançó cantaran?
- Quin dia començarà el nou any, el Dia de Cap d'Any o el Dia de Reis?
- En el món de Jònia, se celebra el Dia de Reis?
- Jònia ha vist alguna vegada la **cavalcada** del Dia de Reis?
- Penseu que els seus amiguets valencians la portaran a la cavalcada?
- Etc.

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Consciència i expressions culturals.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA B: JA VE NADAL

1 Completa i aprèn.

a J _ v _ Nad _ l
 j _ trem _ la el q _ ll
 e D _ u l _ gall _ na:
 a _ qu _ n mal d _ al
 i D _ u el poll _ stre:
 o segu _ m el r _ stre!
 u D _ u el poll _ t:
 a m _ no em t _ ca
 que o _ c a _ cot _ t.

2 Llig, dibuixa i escriu.

ca mell
 a _ _
 à nec
 a _ _
 ti tot
 ca mell
 a _ _

cinquanta-una 51

FITXA B: JA VE NADAL (pàg. 51)

Objectius

- Discriminar la síl·laba tònica i àtona de diferents mots i representar-la gràficament segons el codi establert.
- Memoritzar i reproduir versos nadalencs de cançons populars.
- Passar-ho agraçosament cantant nades i gaudir amb el sentit rítmic i figurat.
- Ampliació i utilització del camp lexicosemàntic i d'estructures: el Nadal, els animalets, les estructures verbals amb tremolar, venir, dir...
- Participar del to emotiu de la narració i les nades amb una audició atenta, activa i crítica, tot vivint-les com part de la nostra tradició.
- Escriure correctament mots relacionats amb el lèxic de la unitat.

Descripció de l'activitat

1

Completa i aprèn.

a) Ensenyar el verset “Ja ve Nadal”.

(Caldrà visualitzar el ritme del reguitzell. Per fer-ho s'haurà de remarcar cada síl·laba tònica oralment mentre alhora «es dibuixa» cada vers en l'espai, és a dir: Amb la mà ben alta marcarem –d'esquerra a dreta– els tres colps de veu del primer vers. Després farem igual amb el segon vers, però una mica més avall, de manera que quede dibuixat en l'aire el primer i el segon vers. Així continuarem fins el final. L'últim vers només té dues síl·labes tòniques. Una vegada «dit» pel mestre tot el vers, es torna a començar de nou, ara fent repetir als xiquets cada vers i procurant que facen una bona reproducció fonètica. Quan els xiquets hauran après el primer es passarà al segon. Després els farem repetir els dos, un darrere l'altre. I així fins el final. Fixeu-vos que hem assenyalat en negreta les vocals que convé remarcar).

b) Repassar, completar i memoritzar el verset “Ja ve Nadal” inclòs en el conte.

c) Jugar a les endevinalles imitant el soroll dels animals que apareixen en el verset. També podem treballar l'expressió corporal i fer dramatitzacions com ara:

- Tremolar com «tremola el gall» ja que lògicament tremola de por, perquè en Nadal possiblement el mataran per menjar-se'l.
- Tremolar de fred.
- Tremolar de tan nerviós com s'està.
- Fer tremolar solament una part del cos: Primer una mà, després l'altra, tot seguit un braç i després l'altre; podem anar afegint les altres parts del cos, com ara un peu, l'altre peu, una cama, l'altra; en acabant les dents i finalment tot el cos.

d) Completar el text de la fitxa amb les vocals que falten i després dibuixar en el quadern alguns animalets dels que ixen en la nadalenca.

2

Llig, dibuixa i escriu.

Llegir les síl·labes de cada quadret, representar-les gràficament amb els símbols adequats (un puntet per a la síl·laba àtona i una ratlla per a la síl·laba tònica). Després escriure el nom de cada animalet en la pauta.

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Social i ciutadana.
- Cultural i artística.
- Aprendre a aprendre.
- Autonomia i iniciativa personal.

FITXA C: ELS REIGS MAGS D'ORIENT (pàg. 52)

FITXA C. ELS REIGS MAGS D'ORIENT

1 Dibuixa els regals que vols que et porten els Reis.

2 I ara escriurem la carta de la classe.

Carta a: _____

_____, ____ de ____ de 20 ____

Com hem treballat molt, us demanem per a la classe: _____

Moltes gràcies.

cinquanta-dos

Objectius

- Representar gràficament amb trets esquemàtics alguns regals de Nadal.
- Escriptura esporàdica de mots nadalencs i joguets.
- Utilitzar adequadament els recursos propis per a la descripció de joguets i de regals.
- Coneixement de l'estructura formal de la carta als Reis mags (data, salutació, peticions, comiat i signatura)
- Escriure la carta als Reis Mags mitjançant un exercici d'escriptura compartida i copsant l'estructura d'aquest text.
- Gaudir amb l'aportació de suggerències en la creació d'un context lúdic i festiu per a celebrar esdeveniments.
- Valorar positivament els costums diferents en la celebració de les festes de Nadal.

Descripció de les activitats

- 1 Dibuixa els regals que vols que et porten els Reis.**
 - a) Dibuixar i verbalitzar els dibuixos fets pels xiquets. «Ara cadascú que dibuixe algunes de les coses que vol que li porten els Reis Mags».
- 2 I ara escriurem la carta de la classe. Activitat d'escriptura compartida.**

En tenir-la acabada realitzar la lectura del text tenint cura d'una bona pronúncia i entonació.

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Digital.
- Socials i cíviques.
- Consciència i expressions culturals.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.

FITXA D: IGUAL O DIFERENT (pàg. 53)

FITXA D. IGUAL O DIFERENT

1 Observa i escriu.

torró		calça	
parís		carta	
pau		pat	
ou		got	
llit		sal	
llet		sol	
raqueta		suc	
rateta		ruc	

2 Relaciona.

un, una		uno, unos	
cuc		rucs	
suc		cucs	
ruc		vaques	
vaca		sucs	
barca		coques	
coca		ànecs	
ànec		barques	

cinquanta-tres 53

Objectius

- Descobrir les diferències entre paraules molt semblants, fer veure com un canvi mínim en el significat pot comportar un canvi total en el significat.
- Passar-ho bé amb els jocs de paraules.
- Identificar el procediment per a la formació del nombre en mots relacionats amb el centre d'interès.

Descripció de l'activitat

- 1 Observa i escriu.**
Destriar de cada parella de paraules aquella que correspon al dibuix. Després encerclar la lletra que és diferent i escriure la paraula sencera sobre la línia.
- 2 Relaciona.**
Llegir les paraules i relacionar-les amb la forma del plural corresponent.

▶ Activitats de reforç i/o d'ampliació

- Ensenyar alguna nadala –cançó típica de Nadal–.

Objectius

- Enriquir el seu lèxic nadalenc.
- Reconeixement dels sentiments i estats d'ànim relacionats amb la festivitat de Nadal (alegria, sorpresa, il·lusió, desig...).
- Coneixement del ritme d'una cançó de Nadal.
- Passar-ho agraçosament cantant nades i gaudir amb el sentit rítmic i figurat.
- Participar del to emotiu de la narració i les nades amb una audició atenta, activa i crítica, tot vivint-les com part de la nostra tradició.
- Passar-ho bé cantant nades.

Descripció de l'activitat

(Convindrà seguir els passos en l'ensenyament d'una cançó que vam veure en la unitat 2).

Adquisició de les competències bàsiques

- Comunicació lingüística.
- Consciència i expressions culturals.
- Aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.